

ROTTERDAMSCHER COURANT.

DONDERDAG 27 NOVEMBER.

KENNISGEVING.
Verkiezing van Leden van de Kamer van Koophandel en Fabrieken.
 BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM
 te weten:
 In de vergadering van Kiesgerechtigden, heden gehouden op het stadhuis, tot Leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken, ter vervulling der met ultimo December aanstaande door afstreding te ontvallen 7 vacaturen, zijn herbenoemd: de Heeren A. VAN RIJCKEBOERSEL H.z., G. J. MEES, J. R. VEDER, F. W. C. BLOM, J. J. DUNLOP, J. J. REUHLIN en P. H. TROMP.
 Rotterdam den 26 November 1856.
 Burgemeester en Wethouders voorn.,
 De Secretaris, De Burgemeester,
 J. M. VAN 'S GRAVESANDE. A. SCHADEE, L. B.

Buitenland.

LONDEN den 24 november.

Men spreekt van de aanstaande benoeming van vier nieuwe veldmaarschalken en noemt als zoodanig den Hertog van Cambridge, lord Seaton, lord Gough en graaf Cathcart. Het jaarlijksch inkomen des Hertogs zou door de bevordering met £ 3000 worden vermeerderd, terwijl drie overigen, als niet in werkelijke dienst zijnde, hunne kolonels-emolumenten zullen ontvangen.
 De Globe deelt de overeenkomst tusschen de Regering en de Transatlantische telegraafmaatschappij mede, volgens welke de eerstgenoemde de maatschappij, door middel van hare schepen, bij het doen der peilingen en leggen van den telegraafdraad allen mogelijken bijstand verleenen en jaarlijks voor de verzending der Gouvernementsdepêches de vaste som van £ 14,000 tot 200,000 uitbetalen zal dat de maatschappij in staat zal zijn te afviden van 6 per cent uit te betalen, en vervolgens gedurende vijf en twintig jaren £ 10,000 jaarlijks te intusschen het aantal der depêches zoo aanzienlijk worden dat zij, volgens het gewone tarief berekend, meer dan de bepaalde som kosten zouden, dan betaalt de Regering het overige. Ten opzichte der verzending der depêches erlangt zij het prioritetsrecht, tenzij de Regering der Vereenigde Staten tot de overeenkomst streedt, in welk geval de depêches der beide Regeringen naar gelang der rijdsopvolging van hare aankomst tot het station verzonden worden.
 Volgens berichten uit Lissabon tot 14 dezer waren verkiezingen in de provincien nog niet genoeg bekend den algemeenen uitslag der verkiezingen te kunnen beoordeelen. Ook ander belangrijk nieuws viel niet te melden.

PARIS den 25 november.

De Constitutionnel beklagt zich bitter over de aanvallen der Engelsche en Oostenrijksche dagbladen op de Fransche Regering, naardien zoodanige taal geschikt is om het verbond tusschen de Regeringen te verzwakken. Het Parijzer blad haast zich echter hierbij te voegen dat de Engelsche en Oostenrijksche Gouvernemen ten geheel vreemd aan die aanvallen zijn.
 — *Mehemet-Ali*, broeder des Onderkonings van Egypte, is gisteren alhier aangekomen.
 — *Rossini* heeft zich nu vooreerst voor goed te Parijs gevestigd en zal den winter en het voorjaar aldaar doorbrengen, maar weigert, in weerwil der dringendste aanvragen, eene enkele noot op het papier te stellen.
 — Te Malaga is de rust geheel hersteld en hebben de troepen hunne kwartieren weder betrokken. De zeven door dood veroordeelde oproermakers zouden hun vonnis niet ondergaan vóór dat de Kapitein-Generaal van Grenada het bekrachtigd had. De oproerige beweging had wel eene schijnbaar Republikeinsche kleur, maar later is het gebleken dat diefstal en plundering het doel daarvan was. Volgens de bekendenis van een der gevangenen moesten de muitelingen, door in eene der afgelegenste wijken van de stad te stichten, de autoriteiten en de troepen derwaarts lokken, welke gelegenheid anderen zich ten nutte te maken om de wijken af te loopen waar de banken de handelskantoren gevestigd zijn en zich, des noods geweld, de aldaar voorhanden waarden toe te eigenen. De moord van den opper commandant en van den brigadier der garnizoenstroepen moest de wanorde vermeederen en de plannen der muitelingen in de hand werken. De moed des bevelhebbers, de trouw der soldaten en de weinige eenstemmigheid, die tusschen de uit Madrid gekomen ruzerstuorders en de aanleggers van den opstand heerschte, hebben deze verfoeljelijke aanslagen doen mislukken.

KEULEN den 25 november.

Gedurende een zwaren mist zijn, naar uit Hannover gemeld wordt, den 19 dezer twee spoortreinen nabij het station te Eschede zoo hevig op elkander gestooten dat niet minder dan negentien rijtuigen verbrijzeld of zwaar beschadigd zijn. Gelukkig is niemand daarbij omgekomen.
 Het gerucht bevestigt zich niet dat Oostenrijk zich tegen de toelating van Pruisen tot het wellicht te houden tweede Parijzer Congres verklaard zou hebben; integendeel meent men te Weenen allen grond te hebben om te gelooven dat in de betrekkingen tusschen die beide Mogendheden, in zoo ver zij de stelling der laats'e in het Oosten betreffen, eene toenadering in den zin van het Weener Kabinet ophanden is. Aan den anderen kant schijnt het zeker dat Oostenrijk zich tegen de toelating van Sardinië in dat Congres verklaard heeft, terwijl ook lord Palmerston van gevoelen zou zijn dat de groote

Mogendheden den raad van graaf Cavour ligtelijk kunnen ontberen, welk een en ander het vermoeden van eene toenadering tusschen de Hoven van Petersburg en Turijn bevestigen zou.

— Keizer Alexander heeft den Roomsche Katholiek Bisschop van Wilna tot aartsbisschop van Mohilen en metropolitaan van al de Katholieke kerken des Rijks, alsmede tot voorzitter van het Roomsche Katholiek geestelijk collegie, benoemd.

LUXEMBURG den 23 november.

De Gedeputeerden die tot de Oppositie behooren hebben het volgend protest tot Z. K. H. prins Hendrik, stadhouder des Konings Groothertog, gerigt:
 „*Monseigneur!* Terwijl wij, ten gevolge der sluiting van de gewone Zitting van 1856 en bij de ernstige omstandigheden waarin het Land verkeert, gereed staan naar onze haardsteden weder te keeren, achten wij het onzen plicht ons tot Uwe Koninkl. Hoogheid te wenden, om eerbiedig tegen de onjuiste en ongrondwettige uitlegging der stemmen van de Kamer te protesteren, welke in de circulaire van 12 november vervat is, die in het Memorial is opgenomen en met de handteekeningen der vijf leden van het algemeen bewind voorzien. Met gelijken eerbied protesteren wij tegen de aanvallen en pogingen tot verdachtmaking, aan welke wij zijn bloot gesteld geweest, en met name tegen dat beklagelijk verdedigingsmiddel van een Ministerie, hetwelk, door de Kamer veroordeeld, de zuiverheid onzer oogmerken en onzer stemmen verdenkt en doet ontfaan. Wij protesteren insgelijks tegen het vermoeden dat de Kamer, ook zelfs op ingewikkelde wijze, zop als men gezegd heeft, het onderzoek van het ontwerp tot herziening der Grondwet zou geweigerd hebben; geene enkele handeling der Kamer geeft regt tot het aannemen van eene zoo geheel uit de lucht gegrepen veronderstelling. Wij verwerpen vormelijk de pogingen der Regering om eene zoodanige aantijging geloof te doen vinden. Nog protesteren wij tegen het aan de Kamer gerigt verrijt dat zij den persoon van Uwe Koninklijke Hoogheid lijnrecht in de zaak betrokken zou hebben, en wij kunnen die misdadige taktiek niet genoeg gispn, die onophoudelijk strekt om de onschendbare Kroon bloot te stellen, ten einde de handelingen der Kamer te benadeelen. Door de stemming over het adres heeft de Kamer een stelsel willen afkeuren, hetwelk de vernietiging van onze grondwettige vrijheden en het beschuldigen der verantwoordelijke token, die zich als verdedigers daarvan hebben opgeworpen, ten doel heeft. Door het nakomen van ons mandaat en de door ons verrigte handelingen hebben wij noch de verdragen noch de regten en voorregten van het doorluchtig Huis van Oranje miskend, welke wij ten volle vereenigbaar met de vrijzinnige instellingen achten. Wij betuigen dat wij, in den loop der gevoerde beraadslagingen, geene andere drijfveer dan onze eigene overtuiging en onze verkleefdheid aan de wel begrepene belangen der Kroon en des Lands gehad hebben. Wij zijn enz.”

(Per Telegraaf.)

MADRID den 24 november.

Verscheiden vroegere leden van de magistratuur zijn teruggeroepen. — De broodprijzen zijn nog altijd stijgende. — De Regering heeft het in beslag nemen van verscheiden depôts van wapenen bevolen.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 25 november.

Bij Koninklijke besluiten zijn benoemd: tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Terschelling de heer P. Altona, thans 3de klerk bij 's Rijks entrepôt der in- en uitgaande regten en accijnsen te Amsterdam; tot plaatsvervangend kantonregter te Helmond P. Verschoof, ontvanger van 's Rijks belastingen aldaar, en de heer J. A. Mazel, tot hiertoe adjunct-commies bij het Departement van Buitenlandsche Zaken, tot secretaris van legatie, met bepaling dat hij als zoodanig dienst zal doen bij Zr. Ms. gezantschap te Brussel; — zijn goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Hervormde gemeenten hierna genoemd, als van Wichmond, classis Zutphen, op P. Moll, candidaat; van Eenum, classis Appingadam, op W. G. Smidt Rinsma, candidaat; van Nes en Wierum, classis Dokkum, op A. M. Bokma de Boer, predikant te Langweer, en van Lange Zwaag c. a., classis Heerenveen, op A. K. Brouwer Huisinga, pred. te Donkerbroek c. a.

— Z. M. heeft bewilliging verleend tot oprigting der *Hollandsche Assurantie-Maatschappij* te 's Gravenhage.
 — H. M. de Koningin heeft heden middag een bezoek gebragt in het lokaal der Koninklijke muziekschool alhier, alwaar de uitmuntende schilderij van Gallait, behoorende aan H. M., zich nog bevond, welke gedurende eenigen tijd, ten voordeele der algemeene armen, ten toon gesteld is geweest.
 — Het bestuur der Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels heeft zich andermaal tot den Minister van Buitenlandsche Zaken gewend, bij een adres, waarin het, op grond van hetgeen bij een vorig adres was aangevoerd, de goede zorgen des Ministers inroept, opdat er maatregelen tot stand komen ter

wering van den nadruk in België van hier te Lande uitgegevene boekwerken.

— Sedert eenige dagen is eene gelithographeerde teekening van den ontworpen nieuwen aanleg van het Willemspark verkrijgbaar gesteld. Volgens dit plan zullen in die uitgestrekte ruimte 27 villa's, omringd van tuinen, rij- en wandelwegen, gebouwd worden. Twee breedte pleinen vormen den toegang van de zijde der Zeestraat en van de nieuwe Gotische kerk. Tusschen gezegde pleinen, dus in het midden van het park, is een ruim, cirkelvormig grasperk, met groote sierlijke muziektent voorgesteld, en langs den breeden weg, welke het grasperk insluit, liggen op gelijken afstand in regelmatige orde acht villa's, wier prachtige voorgevels dit middenvak zullen versieren en die met de vier hoekgebouwen aan de ingangen een onverdeeld geheel opleveren met de Willemskerk, waarvan de statige façade geheel in het gezicht wordt gebragt en aan die zijde het ruime plein insluit. Het overige van het plan vertoont plantsoen, gras- en bloemperken, door elegante ijzeren hekken omgeven, in welke op verschillende punten de overige 19 villa's zijn verdeeld, van groote tuinen voorzien en gelegen aan de rij- en wandelwegen, die in aangename buigingen den aanleg doorsnijden; van deze laatste villa's zal zeker de uitwendige bouw in overeenstemming worden gebragt met het sierlijke en bevallige van den aanleg, zoodat voor elke smaak eene ruime keus gevonden wordt. Onzes inziens zal het geheel een lustoord vormen, de residentie waardig, hetwelk genoemd mag worden onder de beste dergelijke werken buiten 's Lands daargesteld, terwijl de hooge huur- en koopprijzen der percelen van dat gedeelte der stad duidelijk doen zien, hoezeer de aanzienlijke ingezetenen en vreemdelingen zich daar wenschen te vestigen. Het ontwerp is men aan den architect Zocher verschuldigd, en als men het oog slaat op de kolossale uitbreiding, welke de ingezetenen van Rotterdam door vereenigde krachten in betrekkelijk korten tijd aan hunne stad wisten te geven, en op de groote verbeteringen en verfraaiingen die aldaar nog geprojecteerd zijn, zoo koestert men de hoop, dat het ook hier niet aan onderlinge samenwerking zal ontbreken om eene onderneming tot stand te brengen, die gedurende vele jaren aan de arbeidende klasse werk zal verschaffen en aan deze Vorstelijke stad eene geheel nieuwe wijk in den modernen stijl zal toevoegen, tot genoegen der ingezetenen en van de vele vreemdelingen en bezoekers gedurende het badseizoen.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal donderdag den 27 dezer bestaan uit de pochade *Un garçon de Chez Verg* en de vaudeville *Une Charge de Cavalerie*. Daarna zal de beroemde violist *Wieniawski* zich doen hooren.

Staten-Generaal.

TWEDE KAMER. — Zitting van dingsdag 25 november. (Vervolg.)

BERAADSLAGINGEN OVER DE STAATSBEGROTING.
 De heer *Blaupot ten Cate* zegt dat het hem uit de vroeger en gisteren van den kant der Regering gegeven inlichtingen is gebleken, dat zij de vestiging van gemengde Christelijke scholen op het oog heeft; omtrent de toepassing en de uitvoering van dat beginsel, alsmede over de maatregelen, die tot verzoening moeten strekken, zal men vooreerst niets verder vernemen. Hij zal zich op een neutraal standpunt plaatsen, zich noch voor, noch tegen dat stelsel verklaren, maar er de aanbieding van afwachten; hij is daarin versterkt door hetgeen de Minister van Justitie heden morgen over de onderwijs-questie heeft aangevoerd. Over de politieke zienswijze van het Kabinet zal hij zich niet uitlaten, want hij is niet in staat om het deswege aangevoerde zoo spoedig te bevatten; hij zal ook geen lafs breken met den spreker uit Alkmaar en in geene breede uitweiding over namen of partijen komen, daar het nationaal belang vordert, dat we ons meer en meer op het practisch terrein bewegen; het blijft dan ook zijn bepaald besluit bij de algemeene beschouwingen over de begrooting geen enkel schot, zelfs niet met los kruid, te doen. Om de vraag te kunnen beantwoorden of hij vriend of vijand voor zich heeft, heeft hij meer licht noodig dan hij op dit oogenblik nog heeft; hij zal dus den tijd afwachten. Ten aanzien van sommige hoofdstukken der begrooting heeft hij echter eene bepaalde meening, welke hij bij de behandeling daarvan voornemens is te doen kennen.

De heer *Westerhoff* zegt, dat men uit zijne stemmen over de begrooting niet zal kunnen beoordeelen of hij ministerieel of anti-ministerieel is, daar hij gewoon is bij de beschouwing van de begrooting de personen of de politiek van het Ministerie geheel daar buiten te stellen en alleen op de zaak te zien. Hij heeft dus met de politieke verrigtingen van het Kabinet voor het oogenblik niets te maken en dringt dus deswege op geene nadere inlichtingen aan, te meer daar bovendien de ondervinding maar al te dikwerf heeft geleerd, hoe veel waarde men aan ministeriële verklaringen en verzekeringen hechten kan. Hij zal dus de daden van het Ministerie afwachten en die beoordeelen, zonder zich af te vragen, van welke personen zij afkomstig zijn, maar meent nu reeds te moeten zeggen hoe hij niet gelooft dat de tegenwoordige Ministers het anti-revolutionair beginsel voorstaan, doch al ware een anti-revolutionair Ministerie opgetreden, dan nog zou hij den weg betreden dien hij zich heeft afgekend, om nooit het goede te verwerpen, van wien

het ook afkomstig is. Wat nu de begroting zelve betreft, heeft hij met leedwezen hare voortdurende opdriving gadeslagen; hij toont aan, dat onze huishouding gebrekkig om ook in dagen van voorspoed de meeste spaarzaamheid in het oog te houden. Hij werpt verre van zich de beschuldiging dat hij tot eenige ongerustheid bij het ontstaan van het Ministerie zou hebben medegewerkt of eenige opgewondenheid hebben veroorzaakt. Wijders misgunt hij de mindere ambtenaren volstrekt niet hunne lotsverbetering, maar hij wijst er op, dat de duurte der levensmiddelen ook gevoelig drukt op de mindere standen, die met hunne betrekkingen dikwerf aan de eerste levensbehoeften gemis gevoelen.

De heer *Groen van Prinsterer* ontkent, dat zijne rede, zaterdag jl. gehouden, ironisch was; de grondtoon daarvan was ernstig, even als zijne rede heden ernstig zal zijn, gepaard met diep smartgevoel, ofschoon hij de vaste overtuiging heeft dat de anti-revolutionaire rigting in populariteit zal winnen door de houding van dit Kabinet tegenover die rigting. Hij zal eenige algemeene aanmerkingen maken ter beantwoording der hoofdvraag of dit Ministerie aan zijne roeping kan voldoen en zal daarna spreken over de verhouding waarin de irenische politiek van dit Kabinet de onderlinge partijen gebragt heeft.

Hij gaat in de eerste plaats over tot behandeling der algemeene aanmerkingen. De Minister van Justitie zeide dat sprekers eerste illusie was, dat dit Ministerie een anti-revolutionair Kabinet was. Hij zegt dat dit zijne illusie niet was; hij heeft gemeend dat dit Kabinet gevormd is in 'anti-revolutionaire zin'. De Minister van Justitie vroeg verder of de spreker niet weet dat hij het vormen van een anti-revolutionair Kabinet niet raadzaam keurde; maar hij vraagt den Minister of hij weet dat hem daartoe eene bepaalde vraag gedaan en of hij bepaald geweigerd heeft; weet de Minister niet, vraagt hij, dat hij nooit eene ligtvaardige taak zou opvatten, als hij voorzag dat hij moest zoeken naar de oplossing der grondslagen, waarop zoodanig Kabinet moest rusten. Wijders zeide de Minister dat sprekers tweede illusie was, dat hij dacht dat alle petitionarissen in zijne leer waren; hij antwoordt daarop dat de boventoon van alle petitien was in de rigting van afzonderlijke scholen; vooral de politieke mannen kwamen in die rigting en nu is hij verwonderd dat men thans let op de andere petitien en op degenen die niet gepetitionneerd hebben. Sprekers derde illusie was, volgens den Minister, dat hij den Minister van Justitie als een volbloed-anti-revolutionair beschouwde; hij zegt dat hij zich dit nooit heeft voorgesteld, maar wel dat hij meent dat die Minister sedert jaren in de kwestie van het onderwijs met hem homogeen was. De Minister zeide dat de theologische kerkelijke rigting niet als eene politieke partij mag optreden, maar hij vraagt wanneer en waarin dit ooit door zijne partij geschied is? Hij ondervindt ook nu van zijne vrienden, dat zij het tegendeel voorstellen van wat zij zijn. Verder zeide de Minister dat sprekers partij eene exclusieve politiek wil volgen en daarom niet nationaal is. De spreker zegt dat dit zoo niet is; hij vat de zaak niet uit een bekrompen maar uit een algemeen standpunt op. Eene vierde illusie was, volgens den Minister, als of spreker door eene facultatieve splitsing opheffing der gemengde school bedoelde; hij zegt dat dit zijne meening niet is, maar hij meende dat ook de Minister van Justitie de gemengde school zou hebben beschouwd als een noodzakelijk kwaad. Toen hij den Minister wees op zijne geschriften, zeide hij die geschriften te hebben als Christen, als paedagoog en dat hij nu Minister was; maar nu zegt de spreker, dat het zijn verstand te boven gaat hoe men de zaken lijnrecht in een tegenovergestelden zin kan beschouwen. Sprekers vijfde illusie was ook illusie van den Minister, die zich niet kon verbeelden dat de spreker het Ministerie zou tegenwerken, maar dat hij het zou nemen zoo als het reilt en zeilt; de spreker wilde het Ministerie wel ondersteunen maar met geen tweërlei maat en gewigten te werk gaan en zal ook nooit zijne beginselen aan den eisch der vriendschap prijs geven. De voorstelling der zesde illusie hield tegelijk eene waarschuwing in. De Minister zeide dat als sprekers partij zich ooit verbeeldt dat hare politiek nationaal is, zij dan buiten de partijen zal geraken. Die bedreiging is verschrikkelijk. De Minister zeide verder (even als gisteren de heer *Thorbecke*) dat sprekers partij niet kan opbouwen maar wel afbreken; hij vraagt of het niet reeds genoeg is, dat die partij zoo veel kracht heeft om het kwade tegen te gaan. Licht onze kracht niet, vraagt hij, in het vasthouden aan een beginsel, en wel aan dat: *fais ce que tu dois, adieu que pourra*. Hebben wij minder dan anderen eenheid en verantwoordelijkheid voorgestaan; hebben wij minder dan anderen gewenscht den invloed der Kamer op de verantwoordelijkheid der Regering, den invloed der Natie op de Regering?

Hij gaat nu over tot de behandeling der praktische vraag, namelijk of het Ministerie bij magte is zich van de taak, door den Koning op hetzelfde gelegd, te kwijten. Hij houdt vol dat het Ministerie enkel gevormd is wegens de kwestie van het onderwijs en dat het de bepaalde wil des Konings is, dat het tegemoet komt aan de bezwaren der petitionarissen. De Minister van Justitie zeide dit in september bij de beraadslagingen over het adres en spreker komt daarop nogmaals terug. Hij geeft toe dat men met de uiterste behoedzaamheid den naam des Konings in deze Kamer moet ter sprake brengen, maar men moet het hier doen wanneer er een Ministerie gevormd wordt tegen den bepaalden wil der meerderheid van de Kamer. De bepaalde wil des Konings was dat het Kabinet werd zamengesteld in den geest zoo even aangehaald en de spreker meent dat die wil nog moet vervuld worden.

Nu meent hij tegenover die irenische politiek van het Gouvernement nog enkele gedachten in het midden te moeten brengen. Hij had gewild, dat het Ministerie eene coalitie tegen de meerderheid van de Kamer gezocht had. Het had een gemeenschappelijk terrein moeten zoeken tegenover de meerderheid. Hij beklagt zich niet, dat het Ministerie niet aan den leiband van de anti-revolutionairen loopt, maar wel dat het Ministerie op 5 juli jl. tegen hen partij gekozen heeft. Zoo het Ministerie met hen in overleg had willen treden, dan zouden zij gezegd hebben, dat zij lands willen dat niet uit openbare instellingen des Lands geweerd worde wat met de behoeften eener godsdienstige bevolking overeenkomt. Dan zou de ontbinding van deze Kamer

onvermijdelijk geweest zijn, dan zou men gezegd hebben, dat men zorgen moest, dat alles op de ééne kwestie, van het onderwijs, worde geconcentreerd. Men had gebruik moeten maken van het verslag van het onderwijs, en moeten doen uitkomen, dat men daarin het Christendom beschouwt als dogmatisme, als kerkleer, als eenzijdigheid. De schadelijke drank verandert niet van natuur, al is die in gouden schalen vervat. Men moet doen uitkomen, dat het hier geldt eene volkszaak, en dan zou men over de uitkomst eener ontbinding van de Kamer zich niet al te ongerust behoeven te maken. Wat nu aangaat de verhouding, waarin die politiek van het Ministerie de partijen gebragt heeft, de positie van het Ministerie is thans zeer aangenaam. Immers de begroting zal wel worden aangenomen, het ergste kan zijn, dat enkele hoofdstukken worden afgestemd, maar dan zal er wel eene crediet-wet worden toegestaan. Maar in welke positie heeft nu de politiek van het Ministerie de partijen gebragt? Ten aanzien van de anti-revolutionairen heeft de Regering in het contract met die partij haren steun gezocht, maar haar sedert 5 juli jl. verloochend. En wat aangaat de verhouding met de ministeriële partij, vraagt hij waar die is? Hij gelooft niet dat zij er gisteren was, maar dat zij zich heden gevormd heeft. Hij voorspelt dat het Ministerie genoodzaakt zal zijn gesteund te worden door twee partijen, waarvan de eene te veel felheid tegen de Roomsche Katholieken aan den dag legt, en de andere te weinig eerbied heeft voor onze constitutionele instellingen. En welke zal de verhouding zijn tegenover de liberale partij? Dat de vijand voor het oogenblik een wapenstilstand zal sluiten. De spreker uit Deventer gewaagde dan ook gisteren van eene proefneming. Het is als of men het Ministerie de volle renbaan wil laten afloopen. Zoo was het gisteren, maar of het heden, na de rede van den Minister van Justitie, waarbij ook de liberale partij te gelijker tijd getuchtigd werd, zoo blijven zal, dat weet hij niet. Maar de proefneming zal dan nu geschieden. De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft gisteren verklaard, dat de gemengde Christelijke school als regel zal worden voorgesteld, dat is de school van 1806. Misschien zal daarin ook de facultatieve splitsing worden opgenomen, maar nu gelooft hij dat, zoo dit het geval is, vele der tegenwoordige bondgenooten aan het Ministerie zullen ontvallen. Maar hij vraagt, zoo het Christendom niet mag worden geweerd, wat het dan zal zijn, als er klagten van Katholieken mogten opkomen tegen Protestantschen invloed of omgekeerd; wat zal dan geschieden met het art. van de Grondwet volgens het welk ieders godsdienstige begrippen moeten worden geëerbiedigd? Hij haalt nog een citaat van een dilettant-theoloog aan. Ook aan de aandacht van den Minister van Binnenlandsche Zaken onderwerpt hij nog meer citaten, vooral de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode*, waarin eene reeks artikelen voor de afzonderlijke school voorkomen. Hij moet eene praktische vraag doen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, of deze namelijk het nog noodig en mogelijk keurt, de drie wetten op het onderwijs te gelijk aan te bieden; of het ook berekenbaar is, hoeveel tijd voor het wel wikkelen dier drie wetten nog noodig is, en of het mogelijk is, dat zij nog voor het einde dezer Zitting ter tafel worden gebragt?

Hij eindigt met een woord over eene aanmerking van den Minister van Finantien; die Minister had zich beklagd over de minachting waaraan de Regering was blootgesteld door onderscheidene uitdrukkingen in de stukken der Kamer. Maar nu is bij hem de gedachte opgekomen of het niet goed zou zijn wel na te gaan de gehalte van die maximes politiques, die ook door dit Ministerie in den voorgrond zijn gesteld. In de eerste plaats toch heeft het Ministerie gezegd, dat het zich wilde stellen boven de partijen; hij wil dat eens afzien. Ten andere heeft gisteren de Minister van Binnenlandsche Zaken verklaard, dat dit Gouvernement nagaat wat de meeningen der Natie waren, ten einde daarna de zaak van het onderwijs te regelen; is dat goed? het Ministerie moet zelf daaromtrent een vast beginsel hebben en daardoor de publieke conscientie in beweging trachten te brengen; zoo niet, dan komt de gedragslijn der Regering neder op een lijdelijk volgen en op een loopen aan den leiband der publieke opinie. De Minister van Finantien heeft gezegd: wij zijn niet in eene afwachende houding, wij zijn homogeen; maar de Minister van Justitie had verklaard dat de andere Ministers zich hadden aangesloten om te zien of er mogelijkheid bestond om aan den wensch des Konings en der petitionarissen te voldoen; daaruit meent hij te moeten opmaken, dat het Ministerie wel degelijk nog is in eene afwachende houding; indien de Minister van Finantien zegt: wij zijn homogeen, hoe is dit dan overeen te brengen met zijne anti-homogeniteit; de Minister van Finantien had toch zitting in het vorig Kabinet, dat het Christelijk beginsel wegnam uit de wet op het lager onderwijs; de vorige Minister van Buitenlandsche Zaken zeide toch op 28 april jl. dat het Ministerie pal stond voor de wet op het onderwijs; wat wordt er alzoo van de zedelijkheid van een Gouvernement, als er zooveel veranderlijkheid bij de leden plaats heeft; hij betreurt het dat de Minister van Justitie op heden tegen zijne antecedenten van jaren in is gegaan; dit moet, naar sprekers oordeel, nadeelig werken op de zedelijke kracht van het Gouvernement; er zijn deugden van rotsachtige natuur; beginselen zijn die rotsen en deze moet men niet ligtvaardig verzaken. Hij dankt ten slotte den heer *Thorbecke* voor de heerlijke omschrijving van het Huis van Oranje, op gisteren door dat lid gegeven.

De heer *Thorbecke* merkt op, dat de Minister van Justitie op eene wijze, zoo als nog nooit geschied is, de anti-revolutionaire partij heeft verklaard niet nationaal. Ook de andere rigting, de liberale, is niet nationaal verklaard; alleen de rigting van den Minister zou nationaal zijn. Hij behoeft niet te zeggen dat dit geheel afhangt van het begrip, dat men zich van nationale rigting vormt. Hij zal hierover echter niet meer twisten. Van nu af moeten de daden beslissen. Daaraan zal het best kunnen getoetst worden wat te regt of ten onregte al of niet nationaal kan worden genoemd. Ook omtrent het tweede deel zijner rede behoeft hij weinig meer te zeggen. Bij de schets, die de Minister van sprekers rigting heeft opgehangen, heeft de Minister alleen de uitersten opgegeven; dat kan niet strekken om eene rigting te karakteriseren. De Minister is op één punt niet getrouw gebleven aan het beginsel zijner politiek, namelijk van te rade te gaan met

de actualiteit. Immers wat doet de Minister? Hij geeft een citaat van *Rousseau*. Maar waarom niet de liberalen uit andere Landen en bij uitnemendheid van dit Land in actuelen werkkring genomen. De Minister had zijn oordeel te kennen gegeven, dat eene Christelijke partij geene politieke partij mag zijn; dat eene exclusieve Christelijke regeling vreemd moest zijn aan het Staatbestuur; dat de gemengde school ook Christelijk kan zijn zonder den Bijbel. Dat zijn juist alle stellingen van de liberale partij. Hij durft nogtans van nu af niet bij het Ministerie ondersteunen. Hij gelooft wel dat de Minister van Justitie meer tot de liberale rigting is genaderd, maar wat van dit Ministerie goeds komt zal hij dankbaar aannemen. De pligt toch der Verteenwoordiging brengt mede om te ondersteunen wat in het algemeen belang is in het belang van het Vaderland, wordt gedaan.

Niemand meer het woord vragende, worden de algemeene beraadslagingen over de begrotingswetten gesloten en wordt overgegaan tot de algemeene beraadslagingen over de hoofdstukken.

Hoofdstuk I (*Huis des Konings*) wordt zonder discussie met algemeene stemmen (62) aangenomen.

De beraadslagingen worden geopend over Hoofdstuk II (*Hooge collegien van Staat en Kabinet des Konings*). De heer *van Bosse* maakt eenige aanmerkingen over veelvuldig overschrijven van posten uit den post van onvoorziene uitgaven en dringt er op aan dat aan de Kamer mededeelingen worden gedaan omtrent de verschillende uitgaven uit hoofdstuk XII. Hij waarschuwt daarbij tegen het veelvuldig toekennen van gratificaties. Hoe hard het ook voor sommige ambtenaren moge vallen hun die te onthouden, de schatkist is geene instelling van weldadigheid; eenmaal op dien weg van gratificatie voortgaande, komt men van honderden tot duizenden ja tot nog veel belangrijker sommen. — Het hoofdstuk wordt zonder verdere beraadslagingen met algemeene stemmen aangenomen.

De zitting wordt daarna gescheiden tot morgen ochtenden 11 ure.

's GRAVENHAGE den 26 november.

Heden zijn de naajarsvergaderingen der Synodale commissie gesloten, en hebben vele leden de residentie verlaten.

— De audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op zaterdag den 29 dezer geen plaats hebben.

— Bij de heden gehouden verkiezing van drie leden van de Kamer van koophandel en fabrieken alhier is de opkomst niet grooter dan in vele andere gemeenten. Van de 883 kiesgerechtigden hebben slechts 75 hunne biljetten ingeleverd; de drie aftredende leden zijn gekozen, de heer *B. M. Perk* met 64, de heer *L. J. Enthoven* met 62 en de heer *G. C. Nicola* met 60 stemmen, terwijl de overige stemmen waren verdeeld.

Staten-Generaal.

TWEDE KAMER. — Zitting van woensdag 26 november. In deze zitting zijn de beraadslagingen over hoofdstuk (Buitenlandsche Zaken) der Staatsbegroting overgehouden.

De heer *van Hoëvell* zegt, dat hij de gewichtige algemeene beraadslagingen met groote aandacht gevolgd heeft, thans komen wij aan de praktische resultaten der algemeene beraadslagingen. De hoofdstukken I en II worden woonlijk met algemeene stemmen aangenomen, omdat algemeene politiek van het Gouvernement daarop wel of geen invloed uitoefent; die invloed begint eerst bij het hoofdstuk en daarom heeft hij zich afgevraagd: Kijgt aan een Minister van Buitenlandsche Zaken, die uitmaakt van zulk een Kabinet, de gelegenheid om het beleid der zaken te voeren? De slotsom daarvan was, dat hij ook dit hoofdstuk met een ongunstig oordeel beschouwt. Hij stelt er dus prijs op, dat zijn votum verband worde beschouwd met deze voorafgaande merking. Hij heeft nopens de begroting zelve hoofdbezwaar; hij gelooft namelijk dat ons belang moet brengen onze diplomatie in te krimpen en ons consulaatsstelsel uit te breiden. Hij doorloopt vervolgens werkkring der diplomatie en zegt dat het niet blijkt deze tot het wezenlijk belang des Lands bijdraagt. gewone antwoord dat men verkrijgt, als men ophooring verlangt, is: de Regering gaat voort, de diplomatie gaat voort; maar, zegt hij, de aanleg van de brug over de Rijn bij Keulen gaat ook voort. Even zoo wijst hij op de zaak met Portugal; daardoor hebben wij ook f 80,000 verloren. De zaak met Luxemburg is nu reeds zoo dikwijls behandeld en nog is zij aanhangig; hare afdoening kan nog niet te gemoet zien; omtrent de oorzaken der traging van de afdoening dier voor ons zoo belangrijke kwestie doet hij de vraag: of het mogelijk is dat de eischen, welke door het Luxemburgsche Gouvernement worden gedaan, van dien teederen aard zijn, dat daardoor de afdoening wordt vertraagd? Verder zegt hij dat hij niet verzetten wil tegen hetgeen geschied is met betrekking tot de missie te Rome. Vervolgens merkt hij op dat er sedert eenigen tijd hier een tractaat nopens den nadruk is behandeld, waaruit bleken is dat het consulaatsstelsel niet gelukt is ons van dien last te bevrijden. Doch er is een ander tractaat nopens den nadruk zeer voordeelig voor ons zoude zijn, en daarvan heeft men niets; hij bedoelt daarmede een tractaat met België, waar de Nederlandsche letterkunde beoefend wordt; het is aan onze diplomatie nog niet gelukt daaromtrent met België een tractaat te sluiten.

Hij rigt vervolgens twee vragen tot den Minister, en wel 1°, naar aanleiding van het medegedeelde op de der memorie van beantwoording, dat betrekkelijk het denkbeeld, mede van het Congres te Parijs uitgegaan om bij het ontstaan van geschillen, voor zooveel de omstandigheden mogten toelaten, de bemiddelende tussenkomst eener bevriende Mogendheid in te roepen alvorens de toevlugt tot de wapenen te nemen, de Minister van door sommige vreemde Gezanten daarover mondeling te onderhouden, doch dat deze geene schriftelijke voorstellen daaromtrent hebben gedaan. De spreker begrijpt die handelwijze niet; hij vraagt of dit beginsel dan als volkenrechtelijk is vastgesteld, zonder dat men ons daarover geraadpleegd heeft. Hij verzoekt te dien aanzien over eenige inlichting te ontvangen, en 2°, nopens de benoeming van een secretaris bij de ambassade in België. Hij heeft de benoeming met bevreemding gezien en heeft daarbij aan het Koninklijk besluit, waarbij bepaald is dat, om als attaché bij eene ambassade te worden benoemd, men een examen moet hebben afgelegd, den graad

van doctor in de regten bezitten en minstens drie jaren bij het Departement van buitenlandsche zaken werkzaam zijn geweest. Nu bezit de benoemde noch den graad van doctor in de regten, is geen drie jaren bij het Departement van buitenlandsche zaken werkzaam geweest en heeft bovenal het vereischte examen niet afgelegd. Hij gelooft niet dat men hem zal antwoorden dat het besluit alleen sloeg op de attachés. Hij meent dus ook hieromtrent inlichtingen te mogen vragen.

De heer van Heiden Rejnestein zegt dat eenige der bezwaren, welke hij in het midden wenschte te brengen, reeds door den vorigen spreker zijn behandeld. Dat lid heeft zich onder anderen beklagd over de werkloosheid onzer diplomatie. Nu heeft hij wel geen groote werkzaamheid bij de diplomatie kunnen bespeuren, maar hij moet toch deze gelegenheid te baat nemen, om alle hulde toe te brengen aan den afgetreden Minister van Buitenlandsche Zaken, voor de handhaving op waardige wijze van onze neutraliteit. Hij weet niet welke invloed onze diplomatie daarop heeft uitgeoefend, maar dit weet hij dat die Minister, ondanks vele en dringende aanvragen, tot het einde toe onze neutraliteit heeft weten te doen eerbiedigen en hij brengt hem daarvoor gaarne hulde. Hij ziet met leedwezen in deze begrooting sporen van uitbreiding van onze diplomatie. Bepaaldelijk vestigt hij het oog op de aanvulling der gezantschappen te Rome en te Kopenhagen. Hij kan het niet begrijpen, waarom een gezant in Sardinië niet voldoende zijn zou om ook onze belangen in den Kerkelijken Staat waar te nemen. Er bestaat zijns inziens geen reden, om het gezantschap te Rome te behouden. En wat aangaat dat van Kopenhagen, zoo het noodig is dat tot regeling der kwestie van den Sondtol zich iemand te Kopenhagen bevindt, dan kon onze gezant van Zweden aldaar eenigen tijd doorbrengen. Hij acht het gezantschap te Kopenhagen volkomen overbodig. Voorts dringt hij aan op het mededeelen van de tarieven der consulaatregten, die, naar hij meent, nog op verschillende wijzen zijn geregeld. Te aanzien van de regeling onzer zaken met Luxemburg verkeert men nog altijd in het onzekere, hetgeen hij betreurt. Eindelijk komt hij op tegen de bewering, dat onze Regering een Minister-Resident naar Noord-Amerika moest zenden, omdat die Staat ook zoodanigen Minister herwaarts had gezonden. Op die wijze zou de begrooting van het Departement van Buitenlandsche Zaken nog zeer kunnen worden opgevoerd. Hij gelooft, dat men langs diplomatieken weg wel gezanten van minderen rang zou kunnen verkrijgen.

De heer Zijker vraagt eenige inlichtingen nopens de kwestie van den Sondtol, en bepaaldelijk of bij de regeling daarvan op de belangen van een deel van onze handelsvloot, in verband met het Sleeswijk-Holsteinsche kanaal, zal worden gelet.

De heer van Nispen van Sevenaer vraagt aan den Minister of hij wel zoo zeker is, dat er tot uitvoering van eenige punten, op het Parijsche Congres behandeld, geen schriftelijke voorstellen gedaan zijn, en of die mogelijk nog aan zijn voorganger zijn onderworpen, almede of niet door een of twee Mogendheden te dier zake een schriftelijk voorstel gedaan is. Wat aangaat de vervulling van de missie te Rome, gelooft hij dat er reden bestaat om die te behouden. Het is in den laatsten tijd gebleken, dat meerdere Rijken zich aldaar laten vertegenwoordigen. Hij gelooft dus, dat het belang van den Nederlandschen Staat medebrengt, zich mede aldaar te laten vertegenwoordigen; men heeft wel gezegd dat het niet gebleken is, dat in het behoud dier zending door onze Katholieke landgenooten waarde gesteld wordt, maar, zoo men inlichtingen wil nemen, dan zal men ontwaren, dat zij daaraan wel degelijk waarde hechten.

De heer Luyben beaamt wat door den laatsten spreker nopens de zending te Rome gezegd is. Hij gelooft dat het niet ondoelmatig is een gezant te Rome te hebben, en dat men niet met een consul kan volstaan. Het heeft hem verwonderd, dat de spreker uit Drenthe al dadelijk tegen die missie te velde is getrokken. Hij heeft wel protestatie van zijne verdraagzaamheid gegeven, maar men heeft meermalen dergelijke protestaties van verdraagzaamheid van dien spreker gehoord. Om het echter te verzachten, was dat lid bereid in de zending te berusten, als de meerderheid van de Katholieken daarop prijs stelde. Dit nu werd door den laatsten spreker reeds verklaard en hij kan verzekeren, dat dit wel degelijk het geval is en dat de Katholieken leed zouden gevoelen, zoo de missie wierd weggenomen. Hij zegt den Minister dan ook dank, dat hij de zending heeft behouden.

De heer Rochussen herinnert, dat hij nu drie jaren geleden de politiek tegenover Japan in zijne bescherming heeft genomen, en dat hij op het gewigt van die zaak meermalen met ernst heeft aangedrongen; thans heeft de Kamer van den Minister ontvangen het gesloten, maar nog niet geratificeerde verdrag; ook hebben er onderhandelingen met Japan plaats gehad; de bijzonderheden van een en ander zijn hem nog niet genoegzaam bekend, om de zaak te kunnen beoordeelen; daarbij is voorzigtigheid schier pligt, uit dien hoofde bepaalt hij zich tot het wijzen op het gewigt van de zaak. Wijders vraagt hij aan den Minister of het hem ook bekend is, dat door de Verhevene Porte vergunning is verleend tot doorgraving van de landengte van Suez; na de benoeming van de Staatscommissie moet hij dat veronderstellen, maar van een anderen kant heeft hij aanleiding om er aan te twijfelen, dat die toestemming is verleend; zoo nu die toestemming niet gegeven is, dan meent hij dat het voegzamer zou geweest zijn eene officiële daad uit te stellen tot dat er eene officiële daad van eene andere Regering aan ons Gouvernement ware bekend geworden; overigens beschouwt hij de doorgraving minder als eene zaak van Nederl. belang, maar als eene wereldgebeurtenis, die op de beschaving en ontwikkeling uit een zedelijk en stoffelijk oogpunt van grooten invloed zijn zal.

De heer Wintgens wijst op de noodzakelijkheid tot het sluiten van een tractaat met België tot wederkeering vestiging van het kopijrecht.

De heer Vegilin van Claerbergen wenscht nadere inlichtingen en vooral bekendmaking van de tarieven der consulaatregten.

De heer van Heiden Rejnestein beantwoordt den heer Luyben en zegt dat hij het woord verdraagzaamheid zelfs niet heeft gebezigd. Hij wenscht gaarne verdraagzaamheid, maar niet eene zoodanige, dat men zou moeten zwingen als het de regten of de belangen van het Vader-

land geldt. Hij kan inderdaad niet inzien hoe, bij de beschouwing over de missie van Rome, kwestie kan zijn van verdraagzaamheid, maar bovendien voor dat het gemelde lid gesproken had, had hij reeds aan den heer van Nispen en aan een ander lid verklaard, dat hij zich voldaan betoende over de gegeven inlichtingen. Hij had verklaard, dat hij tevreden was met het behoud der missie en nu komt men hem van onverdraagzaamheid beschuldigen; op deze wijze zou de vrijheid van discussie worden belemmerd.

De heer L. D. Storm acht het gezantschap van Rome onnoodig, nadat de kerkelijke hiërarchie hier te Lande is ingevoerd; na de kerkelijke organisatie wordt alle correspondentie met het Hof van Rome als hoofd van de Kerk door de geestelijkheid gevoerd; hij ziet dus niet in, welk nut het gezantschap kan aanbrengen. Is het enkel het bewijzen van eene beleefdheid of van hulde aan den Paus, dan zal hij er zich niet tegen verzetten, maar hij kan niet toegeven, dat hier het belang der Katholieken in aanmerking zou komen.

De heer van der Linden vereenigt zich met hetgeen door den heer van Hoëvell ten aanzien der buitenlandsche zendingen gezegd is; hij doet dit des te meer, omdat, als er over speciale onderwerpen gehandeld wordt, bijzondere beambten met de onderhandelingen worden belast; dat was het geval met het postwezen, met de telegrafie en met handelsbelangen; dan worden meest ambtenaren van het Departement van finantien met die taak belast; als dit nu gevorderd wordt, dan ziet hij inderdaad niet in, waarom men jaarlijks zulke aanzienlijke kosten maakt; die luxe acht hij te groot. Hij verklaart zich tegen dit hoofdstuk, omdat het eene verhooging van uitgaven bevat; heeft men sympathie voor het lot van mindere ambtenaren, die door den Minister van Finantien is opgewekt, dan moet men ook met die ambtenaren beginnen en niet met de hooge ambtenaren, zooals dit bij dit hoofdstuk het geval is. Daarbij komt dat men van den kant der Kamer steeds aandringt op de uitbreiding der consulates, terwijl daarentegen van Regeringswege wordt voorgesteld, om de kosten voor de gezantschappen te vermeerderen. Hij acht het niet gevaarlijk om over het gesloten tractaat met Japan te spreken; hij beschouwt dat verdrag als de vrucht van den afstand van de SOEMBING; men heeft het met dat verdrag nu zoover gebracht, dat is nu de vrucht, dat men in de baai van Nagasaki mag rondvaren, en dat men, ter bevordering van gezondheid, mag visschen; daarvoor werd dan de SOEMBING gegeven. Maar nu vraagt hij of er nog steeds op dat Japanse schip eene Nederl. equipage dient, en aan welke regten die equipage is onderworpen. Al verder leest hij in dat tractaat dat de handel zal worden gesloten met de factory. Dat zal dus worden eene Nederlandsche zaak, maar dan hooft hij ook, dat zij staan zal onder den Minister van Buitenlandsche Zaken en niet meer onder het beheer van het Departement van Kolonien. Eindelijk vraagt hij of er meer dan een schip ten handel naar Japan zal mogen varen of dat het bij een schip zal blijven. Hij vraagt deswege inlichting van den Minister.

(Het vervolg in een volgend N.°)

[Nadat verschillende sprekers nog het woord hadden gevoerd, is hoofdstuk III aangenomen met 53 tegen 11 stemmen. Daarna zijn de beraadslagingen geopend over hoofdstuk IV, welke morgen zullen worden voortgezet.]

ROTTERDAM den 26 november.

In de heden ten Raadhuize alhier gehouden vergadering van kiesgerechtigden, tot het kiezen van zeven leden voor de Kamer van koophandel en fabrieken alhier, ter aanvulling van de plaatsen der leden, die met het einde dezes jaars aan de beurt van aftreding zijn, zijn de zeven aftredende leden, de heeren A. van Rijkevorsel Hz., G. J. Mees, J. R. Veder, F. W. C. Blom, D. Dunlop, J. J. Reuchlin en P. H. Tromp, alle herkozen.

— Het is ons regt aangenaam te kunnen melden, dat de verzameling granen, geëxposeerd op de Parijsche wereldtentoonstelling door onze stadgenooten, de heeren Gebr. van Stolk, maar vooral hun daarbij gevoegde beschrijvende catalogus, die in 1855 zoo gunstig door het Journal des Débats werd beoordeeld, in de laatste vergadering der Académie Nationale Agricole, Manufacturière et Commerciale te Parijs bekroond is geworden met de gouden medaille (1ste klasse), waarvan de uitreiking zal plaats hebben op de algemeene vergadering der Academie, op het Stadhuis te Parijs, den 21 januarij aanstaande.

— Van de werf van den heer de Hoog te Delfshaven is heden te water gelaten het clipper-fregatschip Noord-brabant, groot 390 gemeten lasten, gebouwd voor rekening eener reederij onder directie van de heeren P. Rademakers en Co. en gevoerd zullende worden door kapitein H. R. Bok.

— Naar men verneemt is er plan om Zr. Ms. gladdekskorvet HELDIN zoodanig in te rigten, dat ze stoomketels naar Oostindië zal kunnen overbrengen, zullende dat vaartuig dan ook verder geheel voor transportschip worden ingerigt; deze maatregel is te meer doelmatig, daar nu dikwerf stoomschepen alleen daarom moeten repariëren, omdat hunne ketels niet meer bruikbaar zijn, ofschoon het schip zelf overigens nog zeer goed eenigen tijd in Indië dienst zou hebben kunnen doen. (U. C.)

— In de nabijheid der stad Leyden zal ook eene zwembad inrichting tot stand komen, en wel op de buitenplaats Rhijnzigt, aan het Galgewater, die tot dat doel zal ingerigt worden.

— Door de afgevaardigden der Doopsgezinde gemeente te Amsterdam, uitmakende de Algemeene Doopsgezinde Sociëteit, is in hunne algemeene vergadering op heden tot hoogleeraar aan het seminarium der Doopsgezinden aldaar benoemd de wel erw. zeer gel. heer S. Hoekstra Bz., thans leeraar der Doopsgezinde gemeente te Rotterdam.

— Tusschen 11. zondag en maandag nacht is zekere Teunis van Eck, beschuldigd van diefstal, en die reeds de helft van zijnen 40jarigen leeftijd in tuchthuizen heeft doorgebracht, uit de gevangenis te Amersfoort ontvlugt, door zich langs de aaneengeknoopte reepen van zijne bedlakens neder te laten van uit een naar gissing 50 voet hoog muurgat. Na er eene ijzeren staaf uitgewerkt te hebben, en vervolgens door het water van de stadsgracht heen te gaan, met behulp van een langen stok, welken hij, den muur overgeklimmen zijnde, uit een naastgelegen huis had opgenomen, maar na gemaakt gebruik aan de overzijde der gracht weder nederlegde, heeft hij verder zijne vlugt voortgezet.

— Van den 15 tot en met den 21 dezer zijn 43 runderen in de provincie Friesland aan de besmettelijke longziekte gestorven en 71 door die ziekte aangestaste runderen voor rekening der eigenaars afgemaakt, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 januarij dezes jaars 4938.

— De waterhoogte te Arnhem was den 25 dezer 1,34 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 25 dezer 11 voet 2 duim Keulsch peil (10 voet 9 duim Rijnlandsch).

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 26 November.

OVERLEDEN: R. J. van Rijn, z. 4 m. — P. A. Rosie, man van H. A. Lobbe, 30 j. — L. Mug, man van S. de Wolff, 43 j. — K. de Jel, vrouw van T. Happee, 62 j. — D. van Veen, z. 5 m. — C. B. Flamme, z. 2 j. — A. van Meeleren, z. 5 j. — M. W. Bassant, z. 2 d. — J. E. Kuypers, d. 8 m.

BEVALLEN: A. Lambregts, geb. van Zeelst, leventl. z. — A. E. van der Burg, geb. Langeveld, z. — A. Cools, geb. Brands, d. — D. Onstendorp, geb. van Aalst, z. — C. M. E. Wichmann, geb. Spelbrink, z. — L. de Winter, geb. Twigt, d. — M. Ockers, geb. van der Most, d. — A. J. Oudkerk, geb. van der Moolen, z. — J. Poortman, geb. Schouten, d.

GEHUWD: A. van Straaten, wedr., 41 j., met J. J. Hasendonk, id., 31 j. — J. S. Pruijs, id., 24 j., met N. Arends, id., 22 j. — K. Dekma, id., 28 j., met M. E. Tiebosch, id., 32 j. — J. H. Coelers, id., 26 j., met W. C. van Driel, id., 30 j. — P. J. Bal, id., 32 j., met E. Rutte, id., 27 j. — L. F. van Schijndel, id., 23 j., met P. Zeylman, id., 18 j. — L. Stam, id., 24 j., met A. H. Wandler, id., 21 j. — A. Rademaker, wedr., 27 j., met C. Olfemans, id., 25 j. — A. J. de Ronde, wedr., 44 j., met S. Stakenburg, id., 33 j. — D. Niegman, id., 34 j., met J. M. G. van Gent, id., 24 j. — D. B. Dietz, id., 30 j., met B. de Haan, id., 30 j. — F. Doezburg, id., 25 j., met E. C. Kervezee, id., 29 j. — J. F. Schell, id., 24 j., met E. C. Korte, id., 27 j. — W. A. Veenendaal, id., 22 j., met A. J. Erkelens, id., 20 j. — G. C. N. van der Maaden, id., 21 j., met E. J. Comender, id., 21 j. — P. N. Holbek, id., 38 j., met A. C. den Baars, wed. van H. Pigge, 58 j. — J. W. Stoopendaal, id., 28 j., met C. M. M. Westerman, id., 20 j.

231ste Staats-Loterij.

Prizen van f 100 en daarboven.

1ste Klasse, 3de Lijst: N.° 1024 en 18968 ieder f 1000; N.° 19251, f 400; N.° 379, 688 en 3100 ieder f 200; N.° 4293, 5990, 14052, 17742 en 19338 ieder f 100.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,
in het Notarishuis te Rotterdam,
Woensdag den 26 November:

- N.° 1. Een Pand en Erve, waarin de Kruideniers-Affaire is uitgeoefend, aan de noordzijde van de Bredstraat, wijk 10, n.° 582. In trekgeld f 4400.
- N.° 2. 1/64 Aandeel in het Nederlandsch Barkschip Pim Azuma ad Astra, groot 503 Tonnen of 265 Lasten, gevoerd door kapitein J. Admiraal J. Zo. In trekgeld f 725.
- Ns. 3 en 4. Twee Aandeelen in de Maatschappij van Assurantie, Discounting en Beleening der stad Rotterdam, elk groot f 5000, gefourneerd 7 1/2 pCt. of f 375; laatste uitdeeling f 55.
- N.° 5, om 16 pCt. verk. | N.° 6, om 16 pCt. verk.
- Ns. 5 a 7. Drie Aandeelen in de Oostindische Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij te Amsterdam, Rotterdam en Batavia, elk groot f 5000, gefourneerd 10 pCt. of f 500; laatste uitdeeling f 120.
- N.° 8, om 50 1/2 pCt. verk. | N.° 9, om 50 1/2 pCt. verk.
- Ns. 8 en 9. Twee Aandeelen in de Batavische Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij te Batavia, Amsterdam en Rotterdam, elk groot f 5000, gefourneerd 10 pCt. of f 500; laatste uitdeeling f 600.
- N.° 8, om 16 1/2 pCt. verk. | N.° 9, om 17 1/2 pCt. verk.
- Een Woonhuis met Pakhuis en Erve, aan de noordzijde van de Vijfhuizen, tusschen de Kleine Vijfhuizenstraat en de Besenmakerssteeg, nabij de Grooten Vijfhuizen, wijk 2, n.° 245. In trekf. f 6700.

Beetjdingen.
Nederland.

HELLEVOETSLUIS 26 nov. (Z. W. — O.) Gearriveerd Willem III, van der Burg, van Texel. — Vertrokken Earl of Auckland (st.) en Batavier (st.), beiden n. Londen; Ivanhoe (st.) naar Leith, en de Moas (st.) naar Bristol. — De Elze (st.) ligt in de Kanaalhaven. — De Leyant (st.) ligt in het Kanaal.

BRIELLE 26 nov. (Z. W. — O.) Vertrokken Norfolk (st.) naar Goolle; Columbine (st.) en Concordia (st.), beiden naar Londen; Swanland (st.) naar Hull, en Lord Raglan (st.) naar Newcastle.

MAASSLUIJ 26 nov. (W. N. W. — W. Z. W.) Niets gepasseerd. Aangaande het bij TER HUYDE gearriveerde briskschip Carl, kapitein S. Brensen, van Tromsoe n. Vhardingen, wordt den 25 nov. gemeld, dat het lossen met den meesten spoed werd voortgezet en men hoop had de lading bijna geheel te zullen bergen; ook van de tuigage was reeds veel geborgen. Men vreesde echter voor het behoud van het schip, dat door het ongunstig weder hoe langer hoe hooger op het strand werd gedreven, reeds tot op korten afstand van het duin zat en kiel en roer had verloren.

BROUWERHAVEN 26 nov. (Z. W. — Z. O., dikke lucht en sneeuw.) Niets gepasseerd.

ZIERIKZEE 24 nov. Van het gestrande schip Madama is niets meer aangebragt, en van het wrak niets meer te zien. Er drijft veel wrakhou op de reede en heden is onder meer andere voorwerpen aan het havenhoofd aangespoeld de voorplegt van een schoener.

TEXEL 25 nov. (N. — N. N. W.) Niets gepasseerd; gisteren nog gearriveerd West-Prinsland (st.) v. Newcastle.

ZEILKLAAR te NIEUWEDIJEP Admiraal Jan Evertsen, Kuyper, en Anna Christina, Joen, beiden naar Batavia; Prinses Sophia, Matzen, naar Bengten; Wilhelmine, Inhen, n. Valparaiso; Seglita, Bakker, en Amsterdam, Wehdeмейer, beiden n. Suriname; Cornelia & Geertruida, Teensma, naar Triest; Valparaiso, Ellerman, naar Napels; de Hoop, Kiers Kok, en Nina, Holman, beiden n. Livorno.

VLIJ 25 nov. Uit zee terug Harburg (st.), n. Harburg bstaemd.

VLISSINGEN 23 november. Voor Antwerpen bestemd zijn op de Schelde gearriveerd Henrica, Lüschen, v. Buenos-Ayres, en Barroed, Dupont, van Odessa.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te HAMBURG 22 november Christina Jacoba, van Calker, van Livorno, en Alford, Roelfsma, van Triest; 23 dito Hendrika, Driewes, van Londen, Enige Zoon, de Jonge, van Tonnningen, en Helena Maria, Hitman, van Bridgewater. Op de ELVE 23 nov. Maria, Bohn, van Amst., en Ansechina (kof) van Londen. — Te BREMERHAVEN 23 november Vijf Gezusters, de Vries, Theres, Hohorst, en 24 dito J. Ahlers, Schweichel, alle drie van Amst. — Te EMDEN 19 nov. Hillechina Catharina, Mool, van Dantzig. — Te HEILIGHAFEN 19 nov. Margaretha Elise, Meijer, van Holland. — Te LANDSCRONA 17 nov. Jacoba Gezina, de Groot, van Kopenhagen.

Vertrokken:

Van HAMBURG 23 november Annelina, Emmelkamp, n. Tonnningen. — Van SWINEMERDE 21 nov. Jantje, de Iman, naar Newcastle, en Vriendschap, Gort, naar Gothenburg. — Van DANTZIG 20 november Johanna, Kranenborg, n. Leith, Philippus Cornelius, Meeter, naar Bordeaux; Theolina, Mool, naar Hull, Trouw, Mool, naar Bayonne, Harmonie, Kayser, naar Perth, en Drie Gezusters, van der Meulen, naar Flensburg; 21 dito Drie Gezusters Glazen, Dik, Provincie Drenthe, Beckman, en Waldaad, Folders, alle drie naar Londen, Vriendschap, Beze, naar Noorwegen, Catharina, de Groot Bakker, en Afna Hillechina, Driewes, beiden naar Dundee, Hendrika, Boswijk, naar Harlingen, Oscar, Moosgaard, n. Rott., en Riemje Wilmina, van Lier, naar Leith. — Van PILLIAU 21 nov. Richerdina, Degenhard, naar Hull. — Van STOCKHOLM (uitgekl.) 15 nov. Anna Barendina, Kwint, naar de Oostzee. — Van LANDSCRONA 18 nov. Riske, Pulster, naar Londen.

UITGEKLAARD: Van GIBRALTAR 13 nov. Koophandel en Zeevaart, den Breesma, naar Villanova.

GENERAL STEAM NAVIGATION COMPANY. ROTTERDAM & LONDEN.

De **STOOMPAKETTEN** vertrekken met **PASSAGIERS** en **GOEDEREN** geregeld iederen **WOENSDAG** en **ZATURDAG**.
ZATURDAG 29 November, 's morgens ten 10 ure.
WOENSDAG 3 December, 's morgens ten 7 ure.
Bovendien **WEKELIJKS**, naar gelang van omstandigheden, **EXTRA STOOMBOTEN**, volkomen ingericht tot het **LADEN** van **GOEDEREN** en **VELLEN**.
W. SMITH & P. A. VAN ES, Agenten.

Ten dienste van de **Maatschappij** voor **Wasch-, Bad- en Zwem-Inrigtingen** te **Rotterdam**, worden voor de Inrigting in de **Baan** aldaar gevraagd, tegen 15 Februarij 1857, een

DIRECTEUR, tegen een jaarlijksch Salaris van **f 800**, behalve Vrijwoning, Vuur, Licht enz. De Directeur zal moeten zijn Gehuwd en zijne Echtgenoot zal hem voor de dienst in de Inrigting behulpzaam moeten zijn.

En tegen 1 Januarij 1857 een **BEKWAAM MACHINIST**, tegen een jaarlijksch Tractement van **f 500**.

Geene andere dan schriftelijke aanvragen, met overlegging van Getuigschriften, zullen in aanmerking komen welke vóór 5 December 1856 franco zullen moeten worden ingeleverd ten Huize van den Voorzitter der Maatschappij, Mr. P. F. HUBRECHT, aan de Wijnhaven te Rotterdam.

Publieke Aanbesteding

in het **Zeehuus** te Rotterdam, op **MAANDAG** den 1 **DECEMBER** 1856, des middags ten een ure, van **IJZEREN KRIBBEN, MATRASSEN** en ander **BEDDEGOED**.

Op zoodanige Conditiën als bij den Directeur van het Zeehuus te lezen zijn.
Rotterdam P. H. TROMP, President.
26 November 1856. F. J. PLATE, Secretaris.

Ger. Duuring, A. C. Dalen, A. van Binsbergen, J. Kolff, J. F. Sauerbier, Leonard L. Jacobson, J. Sinderen, L. J. Plemp van Duiveland, J. Boon, F. W. Eckstein, J. G. van den Abeelen en G. Elink Schuurman, Makelaars te Rotterdam, zullen op **Woensdag** den 3 December 1856 des voormiddags ten elf ure, in het Notarishuis aan Gelderschedade, veilen:

619/4 Kisten CONGO THEE.

Alhier aangevoerd via **Londen** van **China** per het Schip **Wilhelmsberg**. Liggende in Entrepôt. Regten **f 20**. Nadere onderrigting bij bovengenoemde Makelaars.

De Notaris **L. D. J. REESER**, resident te Maassluis, is van meening in de Herberaan te Maassluischen Veerheuveel te **Rozenburg** op **Woensdag** den 3 December 1856 te veilen op **Woensdag** den 10 dito, beide des voormiddags ten elf ure, te verkoopen: N.º 1. Eene **BOUWMANWONING**, bestaande in **WOONHUIZEN, BOETEN, PAARDENSTALLING, KARNMOLEN** en **DORSCHVLOER**, voorts **HOOIBERG, ERF, WERF** en **TUIN** aldaar, wijk B, n.º 47, Kadaster sectie B, n.º 607, 610, 614 en 615, groot 34 Roeden 70 Ellen, en N.º 2. Eene **HUIS, ERF** en een Perceel **TUINLAND**, aldaar wijk B, n.º 48, Kadaster sectie B, n.º 640, 641 en 642, groot 46 Roeden 70 Ellen; te zamen verhuurd aan **van Santen**, te Rozenburg, tot 1 Mei 1857, om **f 31** 's jaars. Nadere informatie ten Kantore van genoemde Notaris.

VERKOOPING voor de **BANK** van **LEENING** te **VEAARDINGEN**, op **Woensdag** den 17 December 1856, van alle **PANDEN** welke in de maanden **Junij, Augustus** en **September** 1855 zijn beleend, en waarvan de Interest niet is betaald vóór of uiterlijk **Donderdag** den 11 December aanstaande.

AVIS à MM. les Habitues du Théâtre de Rotterdam.

Le Soussigné prie le Public de Rotterdam de vouloir bien accepter ses excuses pour l'impossibilité dans laquelle il s'est trouvé de donner hier la Représentation annoncée. Venu à Rotterdam avec tous ses Artistes, il a dû s'incarner devant la nécessité d'un cas de force majeure. Madame **STOLTZ**, partie à 2 heures de la Haye, arrivée à 4 heures à Rotterdam, a été tout d'un coup saisie d'un mal violent qui lui rendait toute Représentation impossible.

Cette Artiste et le Soussigné prient le Public de vouloir bien leur accorder de l'indulgence pour un fait dont ils sont les deux premières victimes, et qu'ils s'efforcent de faire oublier à la première Représentation que le Public voudra bien honorer de sa présence et de sa clémence.
Rotterdam **E. VACHETTE**, Directeur.
27 Novembre 1856.

SALON DES VARIÉTÉS

te **Rotterdam**, in de **Lombardstraat**, onder Directie van **EDUARD BAMBERG**.
DONDERDAG den 27 **NOVEMBER** 1856, werd uitnodiging tot eene Representatie in den Stads Schouwburg te **Delft**, **GEENE VOORSTELLING**.

VRIJDAG 28 **NOVEMBER**: Buitengewone Voorstelling. Eene eerste opvoering van **TO BE OR NOT TO BE**, of de **Schilderswinkel**, eene eerste opvoering van **DE BARBIER VAN STRAATSBURG**, of de **Frankforter Loterij**.
Aanvang ten 8 ure. — Entree 75 Cents in vertiering.

Te **Rotterdam**, bij **ARRENBURG & VAN REYN**.

Deet het Ned. schoonerschip de **Zwijger**, kapit. Kip, voor wijlen **Witkop**, van **Porto Cabello** naar **Hamburg**, is aan het oostende der **Bermudas** aan land gezet de bemanning van het schip **Oleron**, kapit. **Webber**, van **Georgetown** naar **Portorico**, dat in het laatst van sept. in zinkenden staat door het vlok was verlaten.

Het schip **Dankbaarheid**, kapit. **Struik**, naar **Antwerpen** bestemd, is den 22 nov. te **PALLAU** met zee teruggekomen.

STRALSUND 22 nov. Het Ned. kofschip **Geelida**, kapit. **Nip**, met 2630 schopels lading van **Koningsbergen** naar **Antwerpen**, van het vlok verlaten op **Witkop** aangegeven (bevoren gemeld), is aan bakboordzijde zwaar beschadigd. Ongeveer de halve lading is droog, het overige gedeelte door zwaarte beschadigd. Men is druk met bergen bezig; reeds is de lading gebouwen en alhier aangebracht. Of het schip na ontlussing zal zijn af te brengen is twijfelachtig, daar het digt aan land op steunen zit en deze reeds door den bodem zullen gedrongen zijn; en zal nochtans poging gedaan worden om het vlot te krijgen.

RÖNNE (Bornholm) 14 nov. Het op **Douerodde** gestrand Nederl. kofschip **Concordia**, kapit. **Bijstra**, van **Pernau** naar de **Maas**, is in den nacht van 10 op 11 dezer geheel verbrild en de lading verloren. **ELSENEUR** 23 nov. De schooner **Kronprinsesse Louise**, kapit. **Nielsen**, van **Stokholm** naar **Amst.**, is heden met eenige lekkage en omlaag pompen alhier in de haven gekomen.

CUXHAVEN 24 nov. Het Hanoversch kofschip **Engelina**, kapit. **Sevens**, van **Dordrecht** naar de **Boms**, is alhier binnengekomen.

Engeländ.
Het schip **Tyning**, kapit. van der **Lain**, van **Riga** naar **Toulon**, was den 23 nov. op de hoope van **PORTLAND**.

Het schip **Sabina**, kapit. **Martin**, van **Rouen** naar **Grangemouth**, te **LOWESTOFFE** binnen, heeft den 24 nov. de reis voortgezet.

Gepreaid:
Den 14 augustus, op 14 gr. 10 min. ZB. en 86 gr. 15 min. OL., geschied de Ned. bark **Gelderland**, kapit. **D. Crup** Heiligman, van **Belavia** naar **Amsterdam**.

Den 16 september, op 34 graden ZB. en 27 gr. WL., **Pollax**, J. **Keey**, van **Amsterdam** naar **Baravia**.

Den 16 oct., op 7 gr. 13 min. NB. en 27 gr. WL., **Cornelis Gips**, de **Haan**, van **Esopoerogaw** n. **Dordrecht**.

Den 19 october, op 21 gr. ZB. en 16 gr. WL., Nederl. bark **Helena Christina**, kapit. **R. van Galcar**, van **Benjoen**, laatst van **Mauritius**, naar **Palmout**.

Cargalijzen.

Rotterdam.
SORABALJA, last van **COFFES**, **Philippa**, **Castil**, **Bedjan** — 1892 kranj. Suiker, 1664 s. Koffij, 10961 Huiden, 6300 bos. Bindroting, 6 v. Notenmascant en 3 k. Roelie, Gebr. **Nottelohm**; 2000 Huiden, **Spengler** en **Co.**, te **Amsterdam**.

MOGAHA, **Maria**, **Wendelb.**, **F. Bekker** — 1400 tant. **Zwavel**, **E. van C.**, **St. Martin** en **Co.**

CARDIFF, **Grietje**, **Vveemhoff**, **H. H. Pot** — 275 t. **Sneekpelen**, **Co.** **Abrecht**

Amsterdam.
HAVANNA, **Zuiderzee**, de jong **Abelk.** **Suiker**, **A. en F. Maarten**; 250 t. **Tabak**, **V. van Kampen**; en de **Suiker**, **Kreglinger** en **Co.**; 30 t. **Tabak** en 1 b. **Suiker**, **Went** en **Went**; 3 partijen **die**, **A. J. Reynaard**; **Esopoerogaw**, **B. H. Maarten**; 2 b. **die**, **Esopoerogaw**; **Frank** en **Co.**; 400 t. **Tabak**, **J. Maarten**; 2 k. **Olgren**, **J. Maarten**; te **Amsterdam**; 5 b. **die**, **G. A. Viterbo**; 7 k. **die** en 60 t. **Tabak**, **Orden**.

HAMMERFEST, **Elizabeth**, **Ruudt**, **Woltholm** — 250 t. **Zaas** en 2400 t. **Stak**, **Order**.

De lading liggende Schepen.
Rotterdam.
BRITANNIA, van **SANTANDER** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spekkend gebouwd Nederl. kofschip **Witkop**, van **Porto Cabello**, kapit. **G. P. Ruyten**, behoudende de lading van **Porto Cabello** naar **Amsterdam** op **Amsterdam** **SORABALJA**, voor **Passagiers** en **Goederen**, het Duitsegevoerd spe